

Voćni sipac - potkornjak – *Xyleborus dispar*

Odrasla ženka je 3,2 do 3,6 mm dužine. Gornji deo grudnog dela zaobljen, sa gustim dlačicama na prednjem delu. Tvrda krila su cilindrična. Telo je crno, a tvrda krila mrke boje. Noge i antene su žute. Mužjaci su manji, crne boje. Dužina tela 1,2 do 2,1 mm. Mužjaci ne mogu da lete, pa se na klopku hvataju samo ženke.

Biljke domaćini: jabuka i kajsija, a takođe i drugo drvenasto bilje, gajeno i šumsko na primer: vinova loza, zova i tuja.

Štete: na napadnutim stablima zapažaju se male okrugle rupe 1 do 2 mm u prečniku. Rupa se nastavlja unutar stabla čineći glavni tunel. Od njega se formiraju sekundarni tuneli bočno pod pravim uglom. Napadnuta stabla smanjuju vitalnost i na kraju se suše.

izgled odraslog sipca

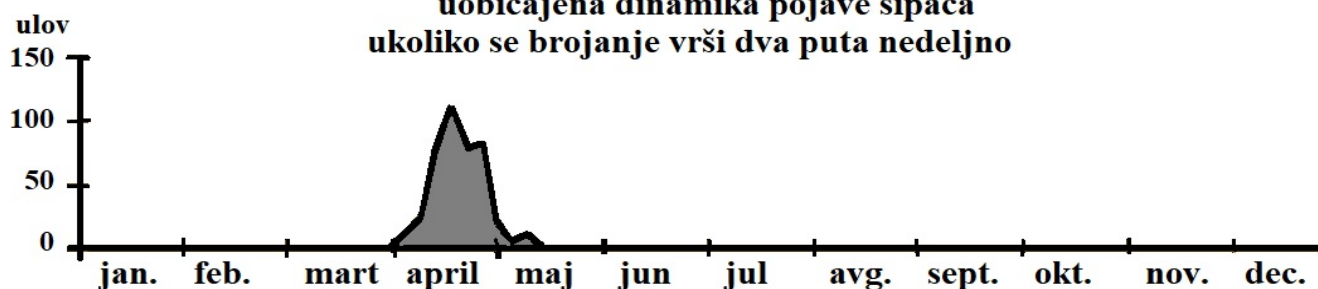
Mamci se postavljaju unutar krune, pored stabla, okačene u visini donjeg grananja na 1 do 1,5m visine. Uobičajena pojava prvih insekata je početkom aprila. Sva oprema je stavljena uz klopku, uključujući i tečnost za klopku (etanol, etilalkohol minimum 20% približno 0,2 litre). Tečnost u klopku se sipa u polju prilikom pripreme klopke za korištenje. Kućni etanol takođe može da se koristi za dopunu, ako ima 20% alkohola. Denaturisani alkohol i metanol ne mogu poslužiti za dopunu klopke. Lepljiva ploča u obliku ogrtača je providna tip PALX. Prema urađenim testovima crvena boja ogrtača ne utiče na efikasnost ulova (Mani i saradnici, 1992).

Selektivnost: klopke prema istraživanju u Mađarskoj u voćnjacima hvataju samo voćnog sipca. U blizini šuma mogu da privuku i druge vrste sipaca – potkornjaka. Ne lepljivu ploču se lepe i drugi insekti koji se lako razlikuju od voćnog sipca.

Dužina trajanja Csalomon® klopke zavisi od temperaturnih uslova tokom godine. Kada se doda 0,2 -0,3L 20% etanola, on zadržava moć privlačenja najmanje 8 do 10 dana. Posle toga posudu treba isprazniti i dopuniti novim etanolom.

Klopka je odlična da se ustanovi da li je sipac prisutan u voćnjaku ili ne. Ukoliko je potvrđeno prisustvo sipca, klopke služe za praćenje brojnosti tokom godine, jer odrasli insekti mogu da se pojavljuju i tokom celog aprila i maja. Najbolja efikasnost se postiže ukoliko se insekticidi upotrebe odmah nakon ulova prvih insekata u klopku (hlorpirifos, metomil, fosmet). Ukoliko se klopka ustanovi razvučena, dugotrajna pojava sipaca, suzbijanje ponoviti u razmacima koji odgovaraju odabiru insekticida. Prema iskustvima u Švajcarskoj, ukoliko se primeni 8-16 klopki po hektaru, značajno se može smanjiti nivo napada sipca u voćnjaku. (Mani E i saradnici. 1992. Acta Phytopath. Entomol. Hung. 27: 425-433.

Xyleborus dispar - voćni sipac - potkornjak uobičajena dinamika pojave sipaca ukoliko se brojanje vrši dva puta nedeljno

Csalomon® je registrovana robna marka Plant Protection Institute, Hungarian Academy of Science.

Proizvođač: MTA Növényvédelmi Kutatóintézet (Plant Prot. Inst. HAS) Budapest, Pf 102, H-1525, Hungary; phone. + (36-1)-391-8637; fax +(36-1)-3918655; e-mail: csalomon@julia-nki.hu; internet adresa: <http://www.julia-nki.hu/traps/>.

Prodaja: Agroprotekt doo, Nikole Pašića 9, 25000 Sombor, telefon 063 326 772, faks 025 444 905.

Stanje štetnih organizama u poljoprivredi
www.agropozorenje.rs

Više podataka o upotrebi feromonskih klopki pročitajte na <http://agroprotekt.leptiri.co.rs/klopke.htm>